

[Udenrigsministeren.]

inde med. Hvorvidt det nu lykkes at undgaa Rigsdagens Ratificering af den kommende tyske Handelsaftale, vil vi formodentlig snart faa at se, men lige saa lidt som tidligere har jeg givet et Løfte, der gik ud over, at jeg vilde gøre mit til, at de ærede Medlemmer kunde blive befriet for denne Ubehagelighed. Til denne Ubehagelighed knytter sig imidlertid den Fordel at faa Oplysning om de forskellige Spørgsmaal, og jeg forstaar, at denne Oplysning i alle Tilfælde interesserede de ærede Medlemmer, og at de, saafremt man ikke faar denne Anledning dertil, vil ønske at faa den gennem en anden Forhandling.

Indflydelse paa disse Aftaler — ja, den Indflydelse, det er muligt for Rigsdagen at udøve, den kan udøves gennem de forbedrende Forhandlinger med det udenrigspolitiske Nævn, og hvis der i det udenrigspolitiske Nævn blev fremsat Ønsker om andet Udtryk for Rigsdagens Deltagelse deri end den, der ligger i Rigsdagsmedlemmers Deltagelse i Erhvervsorganisationernes og i det udenrigspolitiske Nævns Forhandlinger, saa havde jeg for min Del til enhver Tid været rede til at føre saadan Forhandling under de Former, som man maatte ønske. Vi naaede i Fjor engang dertil, at jeg tilbød de to ærede Partier at give Møde i Partierne og føre al mulig Forhandling med dem om det da foreliggende Spørgsmaal om den tyske Handelsaftale paa et Tidspunkt, hvor denne ikke var fastlagt, men de to ærede Partier satte ikke Pris paa saadan Forhandling og fremførte ikke dengang Ønske om andre Former for Forhandling. Nu er der jo imidlertid en Lejlighed til i et kommende Udvalg her, saaledes som det er sket i Landstinget, ikke blot at drøfte dette Forslag om en dansk-englisk Aftale, men ogsaa at drøfte — under Forhandlingerne med de tyske Repræsentanter — den Situation, der foreligger med Hensyn til en mulig dansk-tysk Overenskomst.

Et almindeligt Direktiv gav det ærede Medlem, der talte paa Det konservative Partis Vegne, for vore Overvejelser paa disse Omraader, idet han opfordrede mig til ikke at glemme Vest og ikke udelukkende at tænke paa det Land mod Syd, med hvilket vi forhandler. Det er en Opfordring, som jeg er mere end villig til at følge; jeg har Gang efter Gang indprentet den samme

Opfattelse her i dette Ting og ved andre Forhandlinger om dette Spørgsmaal. Jeg har undertiden haft det Indtryk, at nogle ærede Medlemmer til nogle Tider har en Tilbøjelighed til at glemme det ene af vore store Markeder og til andre Tider at glemme det andet, og ved enhver Lejlighed har jeg for min Del understreget meget stærkt, at de har begge Betydning for os. Det kan ikke betvivles, at for Danmark har det britiske Marked en større Betydning end det tyske, men det er ogsaa sikkert, at de to Markeder begge har meget stor Betydning for os, og at vi ikke kan undvære noget af dem, hvis vore Erhverv skal trives paa en tilfredsstillende Maade, fordi intet enkelt af disse Markeder kan afdække hele vor Produktion i tilstrækkeligt Omfang.

Det ærede Medlem Hr. Drachmann var særlig misfornøjet med Aftalen med Tyskland og sagde om den, at den hemmede vore Muligheder over for England. Jeg for min Del føler mig overbevist om, at de Aftaler, vi har opnaaet med Tyskland i de to sidste Aar, har i een Henseende forbedret vore Muligheder ogsaa over for England — ikke maaske paa det Punkt, som det ærede Medlem navnlig tænkte paa, da han talte herom, men med Hensyn til at opnaa tilfredsstillende Priser i England; for enhver kan sige sig selv, at naar en Del af vore Landbrugsvarer, der ellers gaar til England, kan afsættes andetsteds, saa vil man kunne opretholde højere Priser i England, end der vil være Mulighed for at faa, hvis vi meget stærkt skal forøge vore Tilførsler af enkelte bestemte Varer til det engelske Marked.

I hvert Fald, det givne Resultat af den tyske Aftale er en Forøgelse af vor Afsætning og af vor Indførsel paa for hele Aaret vel op imod en 100 Mill. Kr. paa begge Sider, snarest noget mindre end de 100 Millioner, men saa forfærdelig forskellig derfra bliver det formodentlig ikke, naar Opgørelsen endelig foreligger, og jeg foretrækker at tage et rundt Tal i saa Henseende. Vel kan der være mange Vanskeligheder ved Indførselen af Raastoffer fra Tyskland for Tiden. Det er der, men vi har igennem den samlede Forøgelse af vort Salg i Aar, hvoraf den langt overvejende Del ligger paa Tyskland, opnaaet at have til Raadighed et meget, meget større Beløb til Indførsel af Raastoffer end det, der ellers paa nogen